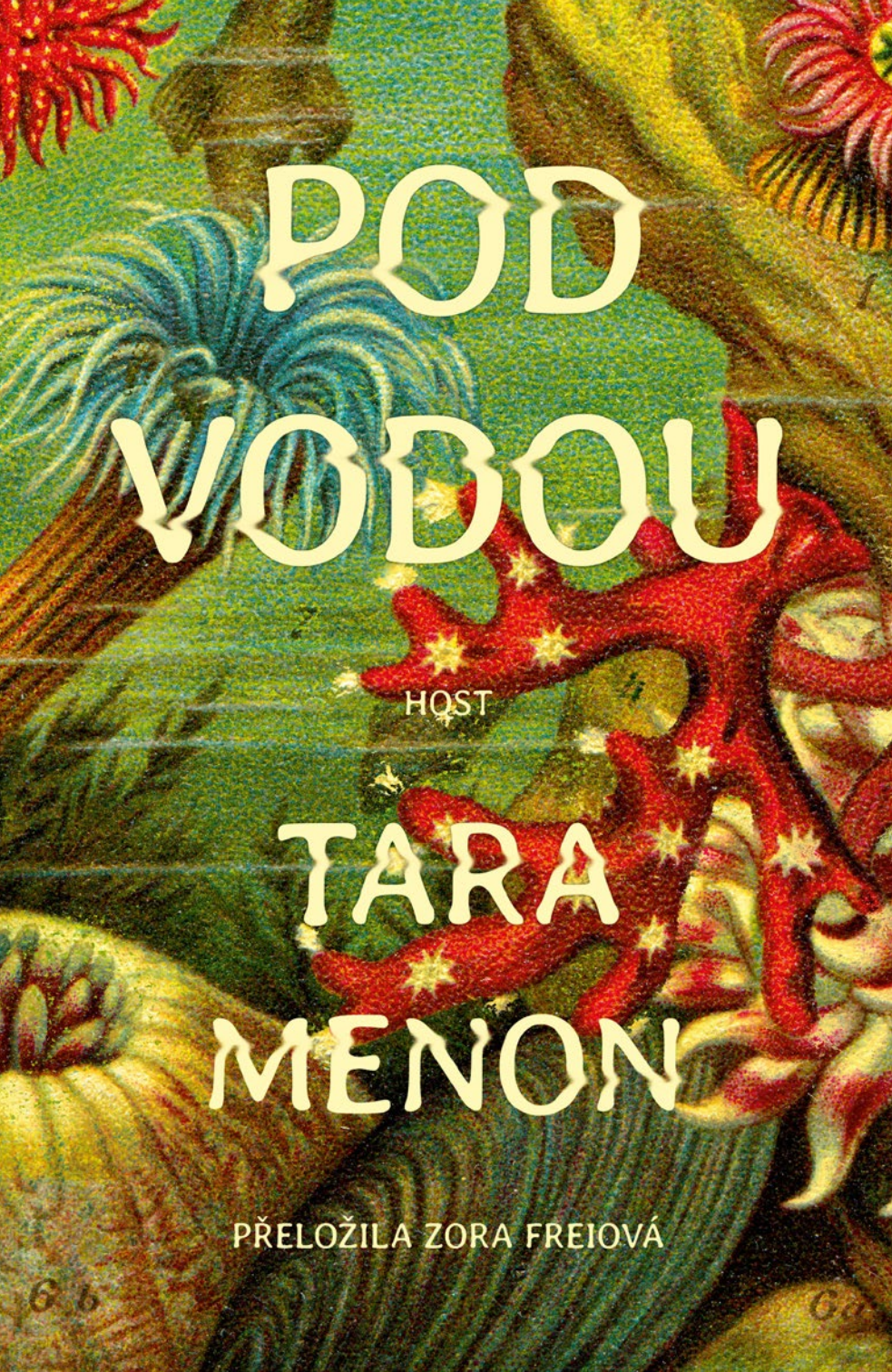




POD VODOU

HQST

TARA MENON

PŘELOŽILA ZORA FREIOVÁ



TARA MENON

Přeložila
Zora Freiová
~~~  
Brno 2026

A black and white illustration of a landscape. In the center, a waterfall flows down a rocky ledge. To the right, a large, bushy plant with many small flowers stands prominently. In the foreground, there is a large, rounded object, possibly a rock or a large flower, with a cluster of small, pointed buds or flowers on top. The background shows more foliage and a textured, possibly rocky, surface.

POD  
VODOU

Automatizovaná analýza textů nebo dat  
ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU  
je bez souhlasu nositele práv zakázána.

~ ~ ~

*Under Water*

Text © Tara K Menon 2025

Published by arrangement with Simon & Schuster UK Ltd  
1st Floor, 222 Gray's Inn Road, London, WC1X 8HB

All rights reserved. No part of this book may be reproduced  
or transmitted in any form or by any means, electronic or  
mechanical, including photocopying, recording or by any  
information storage and retrieval system without permission  
in writing from the Publisher.

Jacket design by Lauren Peters-Collaer

Jacket image by Grafissimo/Digitalvision vectors/Getty images

Translation © Zora Freiová, 2026

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2026  
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-3235-3 (PDF)

ISBN 978-80-275-3236-0 (ePUB)

ISBN 978-80-275-3237-7 (MobiPocket)

*Pro Shobhu, mou matku,  
které vděčím za vše*



# Neděle

*Která novinka se může vyrovnat oné líbezné  
jednotvárnosti, v níž je vše známé a milované,  
protože je to známé?*

~~~

George Eliotová

*Na všechny druhy ostrovního života
se postupně snáší černá noc vymírání.*

~~~

**Rachel Carsonová**

*Zkoumavým okem prohlížím  
smutky, jež míjí mne —  
zdali se mohou měřit s mým,  
nebo jsou rozdílné.*

~~~

Emily Dickinsonová

~ ~ ~

Sedím v luxusní restauraci — nažehlené bílé ubrusy, leštěné stříbro, uniformovaný personál — a dělím se o stůl se třemi muži. Místností zní hlasitý hovor a smích. Přistoupí k nám čtyři dokonale se-hraní číšníci a před každého z nás položí talíř s celou rybou. Dolijí nám víno a my se pustíme do jídla, přiborem oddělujeme z kostí sousta bílého masa.

Najednou se muž proti mně začne dusit. Obličej mu zrudne, pak zrudne a zfaloví. Nikdo mu nepřispěchá na pomoc, protože i ostatní se chytají za hrdlo a lapají po dechu. Muž si rukou zakryje ústa a náhle prudce zakašle. Spustí dlaň a v ní se ukáže lidský prst, s nehtem nalakovaným třpytivou půlnoční modří. Muž napravo ode mě vykašle chumáč dlouhých černých vlasů. Ten nalevo si sáhne do úst a vytáhne malíček nohy se stříbrným kroužkem zdobeným hvězdičkami. Restaurace překypuje kašláním,

dušením, prskáním, hekáním, pliváním, dávením. Jedna žena drží v ruce ucho. Jiná nos. Na stole nám přistane palec, který někdo odhodil přes celou místnost. Jekot sílí čím dál víc.

Cítím, jak mě něco šimrá v krku, a snažím se to potlačit. Vím, co se blíží. Namáhavě polknu, ale v ústech mi vyschlo. Sáhnu po sklenici s vodou, abych to spláchla, jenže když pootevřu pusku a chci usrknout, nedá se to zastavit. Zakašlu.

V dlani mi spočívá tvoje oko a vzhlíží ke mně, hnědé řasy stočené a vlhké.

1

*NEW YORK,
neděle 28. října 2012*

Na jasně zelených listech chilli papriček na mém okenním parapetu se zachytí sluneční světlo a jejich drobounké krvavě červené prstíky se vzta-
hují ke stropu. Otevřeným oknem dovnitř proniká
vánek a působí, že listy vrhají na zeď roztančené
stíny. Ranní světlo odhaluje na stěnách pavučino-
vité praskliny a já po té největší přejedu nehtem
ukazováčku. Když můj soused zezdola práskne
dveřmi od bytu, úhledný čtverec slunečního světla
na stěně se mírně zatřese a pak se uklidní. Utrhnu
z vršku rostliny největší chilli papričku a silně ji
zmáčknu mezi ukazovákem a palcem, až se rozskočí
a ven se vyřinou maličká semínka barvy vaječného
bílků. Vložím si puklý plod do úst, abych ho mohla
pomalu cucat, a pak si potřísněnými prsty přejedu
rty, krk a hrud'. Papričky mi připomínají domov.

Kdykoli se probudím z noční můry, den zahajuju právě takhle. Jako obvykle to netrvá dlouho. Moje ústa se vznítí žárem, kůže svědí a pálí, tělo mám v jednom ohni. Obličej mi hoří, teplota stoupá, na čele a skráních vyrazí pot a začne mi stékat po tvářích. Zakrátko mě brní dolní ret, do měkké tkáně bodá tisíc nepatrných jehliček, až se ret rozpálí a naběhne. Z nosu mi začne téct a dech se mi zrychlí. Musím nasát vzduch, abych si zchladila jazyk.

Mayové mají pro to, co dělám, slovo: *huuyub*, po požití chilli papričky se nadechnout našpulenými ústy. Zavřu oči a snažím se zburcovat svoje parasympatické nervy. Dlouhý kontrolovaný nádech, jedna, dvě, tři; ještě delší kontrolovaný výdech, jedna, dvě, tři, čtyři. Soustředím se na nejmenší lísteček na rostlině a všechno ostatní ponechávám mimo ohnisko pozornosti, dokud neucítím, že můj srdeční tep zpomalil.

Ovládat tep pomocí dechu jsem se naučila už jako malé dítě, při plavání v mělkých vodách ostrova, kde jsem vyrůstala. *Dýchání je nejdůležitější součást plavání*, řekl mi jednou Anurak. *Než se naučíš plavat, musíš vědět, jak dýchat*. Anurak dokázal plavat bez dýchání osm minut. Já jsem zvládla tři, když jsem měla dobrý den. Arielle jednou uplavala čtyři.

Americké chilli papričky (rod: *Capsisum*) a asijský pepřovník (rod: *Piper*) spolu nejsou příbuzné. O terminologický zmatek kolem jejich označení se

postaral Kryštof Kolumbus. Král Ferdinand a královna Isabella ze všeho nejvíc toužili po zlatě a hned na druhém místě po černém pepři. Když Kolumbus nenašel Indii, nenašel ani vytoužené koření, zato však v zemi, kterou nedopatřením objevil, našel pikantní plody, které tam byly domovem. Aby zklamání nebylo tak veliké, začali jim říkat „pepř chilli“.

Arielle a já jsme v dětství podobná fakta sbíraly od mužů a žen — botaniků, geologů, mořských biologů, lepidopterologů, ochránců životního prostředí —, kteří navštívili náš ostrov v Andamanském moři. Jednou po večeři nám švédský novinář pověděl o *huuyub*. Vysokoškolský student z Rhode Islandu s ním začal horlivě soupeřit a vyprávěl nám o Kolumbovi a jeho dobrodružstvích. *Thajská kuchyně*, prohlásil samolibě a přidal si další kopeček bílé rýže, *by bez něj neměla chilli*. Rozhlédl se kolem sebe, jako by očekával potlesk nebo poděkování. Arielle obrátila oči v sloup a já jsem měla co dělat, abych se nerozesmála.

Na chvilku vyplážnu jazyk, abych co nejvíc zvětšila plochu pro chladivý vzduch. Když to nefunguje, stisknu si ho palcem a ukazováčkem, abych zjistila, jestli tlak uleví pocitu pálení. Netuším, proč se s tím namáhám, když je mi jasné, že nic z toho účinkovat nebude. Veškerá bolest, kterou cítím, je výsledkem neurologické mýlky. Kapsaicin obsažený

v chilli se váže na stejné receptory, které tělo používá, když zaznamenává teplo. Můj mozek si myslí, že mám pusu doslova rozpálenou, jako bych spolkla oheň. Snažím se mozku vysvětlit, že se plete, a na pár vteřin to vypadá, že jsem nad svým tělem znovu získala vládu, ale pak musím jazyk znovu stočit do ruličky a nasát další vzduch. Chilli nás varuje před nebezpečím, které neexistuje, a tělo vyráží do zbytečné akce. Všechny systémy spustí palbu, aby nás ochránily před neexistujícím žárem.

O kapsaicinu jsme se dozvěděly od jednoho holandského paleobotanika. Aby nám vysvětlil, jak receptory fungují, čmáral drobné obrázky na okraj novin.

S Arielle jsme pořádaly chilli závody. Sedly jsme si ke stolu naproti sobě a pojídaly jsme chilli papričky jednu za druhou. Pravidlo bylo jediné: která z nás se první napije nebo si dá sousto něčeho jiného, prohrává. Poskakovaly jsme, vyplazovaly jazyk, ječely, vrískaly, nadávaly. Mučila jsem ji tím, že jsem pomalu nalévala studené mléko do sklenice a tu jsem pak postavila vedle ní. Většinou jsem vyhrála.

Když mám dost, svléknu si velikánské triko, v němž jsem spala, a vlezu do sprchy. Otočím kohoutkem a vkročím do vody tak ledové, že zalapám po dechu. Nechám si vodu proudit přímo do úst a polykám obrovské loky, i když vím, že to nepomůže.

Pak ležím nahá a mokrá na podlaze v obýváku a na holou hrud' si tisknu utěrku plnou ledu. Jednu kostku oddělím od ostatních a pomalu si od ní nechávám znecitlivit napuchlé rty.

~ ~ ~

Viditelné jizvy mám z toho dne jen dvě. Ta na levém stehně je tmavá a okrouhlá, dokonalá malá mince obtisknutá těsně pod kyčelní kostí, a snadno se dá pokládat za mateřské znaménko. Ale jizva na břicho má skoro třicet centimetrů a září bělostí tak, že mi přímo vystupuje z hnědé kůže — vypadá to, jako by někdo vzal řeznický nůž a pokoušel se mě otevřít podél křivky hrudního koše. Slunce, které sem dopadá oknem, rozkrojilo tuhle mou jizvu vejpl, takže její spodní centimetry jsou ve stínu. Nadzvednu boky z podlahy, abych ji celou viděla na světle.

Znala jsem její tělo, jako by bylo moje — tři drobné pihy na předloktí, na levém rameni nenáviděné mateřské znaménko ve tvaru broskve, na pravém kotníku vytetovaná mořská želva, stejná jako ta na mém levém —, ale ona tuhle mou podobu nikdy neuvidí.

Minulý víkend jsem se svlékla před mužem, kterého jsem potkala o pár hodin dřív, a on zalapal po dechu. Když se vzpamatoval, zeptal se: *Co se stalo?*

Upadla jsem, řekla jsem mu.

Když jsme spolu spali, dával velký pozor, aby se mě nedotkl na břicho, jako by se bál, že by mě zbloudilou rukou mohl nechtěně znovu rozpárat.

Několik mužů, s nimiž jsem měla sex, reagovalo podobně, vyjeknutím, zvednutým obočím, němým šokem. Někteří se jako on přímo zeptají, ale mnozí ne. Někteří dokonce předstírají, že si toho nevšimli, a pak oba předstíráme, že jsem si nevšimla jejich reakce. Dřív jsem je žádala, aby zhasli, než se svléknu, abych je té tísně ušetřila, ale nedávno jsem s tím přestala. Jen ať vidí. Nikdy se nedozvědí o všech stopách, které už zmizely. Když jsem během dní poté nemohla v noci spát, počítala jsem všechny řezné rány, odřeniny a modřiny na vlastním těle. Došla jsem k číslu sto sedmnáct.

Z ležení na tvrdém dřevě mě začínají bolet záda. Obrátím se na břicho a poslední kostkou ledu kreslím kroužky na zaprášenou podlahu. Zaslechnu pronikavé cinknutí, když mi na mobil přijde e-mail, pak další a ještě jeden, vstanu a jdu se na ně podívat. Jak jsem čekala, ke každému mailu je přiložen dokument a předmětový řádek obsahuje jediné slovo, tři příkazy od mého redaktora: *ověřit*, *korektura*, *ověřit*. Žádný jiný text v e-mailech není.

Pracuju pro časopis o cestování pro superboháče. Jmenuje se *Cortés*. (Já vím.) Moje oficiální funkce je asistentka redakce, což znamená, že intelektuálně nejnáročnější činnost, které se věnuju,

je anonymní psaní textů doprovázejících fotografie v naší řadě Top Five. *Pět nejlepších destinací v divoké přírodě Jižní Ameriky. Pět nejlepších hotelů v lyžařských střediscích Švýcarska. Pět nejlepších ostrovních útočišť k provozování autentické jógy.* Těch pět nej- si nevybírám. Místo toho dostanu každý týden mail s pěti fotografiemi a pěti body. Mým úkolem je přetvořit tyto negramatické útržky ve snivou prózu.

Vaši čtenáři by měli zavřít oči a ocitnout se tam, řekl mi prvního dne redaktor, když mě dovedl k mému psacímu stolu a podal mi modrý hrnek na kávu, limetkově zelený nalepovací lísteček a paklík materiálů z oddělení HR. Na hrnku se skvěla mapa světa s vyznačenými lodními cestami ze sedmnáctého století. Na lístečku stálo: ZRAK, SLUCH, ČICH, CHUŤ, HMAT. Dopis na uvítanou, který byl v paklíku hned nahoře, třemi různými způsoby varoval, že milostné vztahy mezi zaměstnanci jsou silně nežádoucí a musejí být ihned nahlášeny.

Kouzlit květnaté věty, které mají zlákat londýnské bankéře a manhattanské právníky, aby své luxusní domovy vyměnili za ještě větší pohodlí přepychových hotelů, mi nedělá problémy. Takové lidi jsem potkávala v období dospívání. Uvítací hrnek na psacím stole jsem naplnila kousky papíru s přídavnými jmény: *odlehlý, skrytý, neposkvrněný, panenský, zářivý, divoký, idylický, jiskřivý, nádherný, rozeklaný, dokonalý, neporušený, opuštěný, úchvatný, čarovný,*

křišťálový, poklidný. Ke každé fotografii si náhodně vytáhnu tři a sestavuju z nich klišé. Trávím dny psaním vět typu: Díky panenskému písku a úchvatné modré vodě stojí tato idylická pláž rozhodně za návštěvu.

Když jsem byla v práci druhý týden, dopustila jsem se té chyby, že jsem se zmínila o rybářích v Goa. Pár minut poté, co jsem text odeslala, si mě redaktor předvolal k sobě do kanceláře a rychle mě srovnal do latě. *Na dovolenou jezdíme, abychom utekli před lidmi, informoval mě.*

Chybu jsem už nezopakovala, ale v posledních měsících jsem si o každé destinaci, která se vyskytne v týdenních Top Five, začala psát alternativní text. Pokaždé prošmejdu internet, abych pro tuhle bécčkovou stranu našla fotky — malý kluk, který pracuje na srílanském staveništi (*Pět nejlepších eko-resortů jižní Asie*), filipínská stařenka vraždící kuřata (*Pět nejlepších míst na potápění k vrakům*), hlouček dospívajících prostitutek tančících v mexickém baru (*Pět nejlepších minidovolených pro Newyorčany*): *v baru plném amerických turistů, kteří do sebe obracejí panáky tequily, se v rytmu hudby pohybují dívky v halenkách na ramínka a lodičkách a čekají, až si je někdo vybere. Tyhle fotky si vytisknu na barevné tiskárně, přicvaknu je k vlastnímu textu a schovám si je do šuplíku. Přitom si říkám: ZRAK, SLUCH, ČICH, CHUŤ, HMAT. Mozoly na rukou pracujících dětí, cinkání*

pivních lahví a opilecký řehot, sladko-slaná chuť marinovaného grilovaného kuřete, pás plastových lahví plujících v tlusté vrstvě na hladině oceánu.

~ ~ ~

Dorazí čtvrtý e-mail. Předmět: *Pět nejlepších pláží Afriky*. Otevřu ho a zjistím, že obsahuje pět příloh a tentokrát jen jedinou větu — *pošlete zpátky do zítřejšího večera*. Zabalím se do osušky a otevřu si mail v notebooku. Je tam pět fotek pláží, u každé jméno a země. Trou aux Biches, Mauricius; Diani Beach, Keňa; Ifaty, Madagaskar; Bazaruto, Mosambik; Pobřeží koster, Namibie.

Zítra nejdu do práce — redaktorovi jsem řekla, že musím k lékaři mimo centrum města a zabere mi to celé odpoledne. Moc se mu to nezamlouvalo, ale dovolil mi nechodit, pokud všechnu práci udělám z domova.

Kliknu a obrazovku zaplní fotka Trou aux Biches. Písek má tlumenou barvu slonoviny, akvamarínové nebe soupeří s tyrkysovou vodou. Před řadou palem jsou umístěná prázdná dřevěná lehátka stíněná obrovskými sytě růžovými slunečníky. V dohledu není jediný člověk ani zvíře. Z Wikipedie se dozvím, že městečko bývalo v devatenáctém století rybářskou vesnicí; že pláž byla loni při udílení World Travel Awards prohlášena jednou z předních světových plážových destinací; že je to v celé zemi

nejproslulejší pláž pro sledování západu slunce. Poslední tvrzení není ověřené, nejsou tu žádné citace.

Překliknu na rezervační web, kde pročítám recenze blízkých hotelů, buď nadšené, nebo nevybíravé: *Naprostý ráj. Příšerná obsluha! Úžasný personál, všichni si nás pamatovali jménem. Plíseň na pokojích. Blaho!!* Opustím recenzi neuspokojivých líbánek jednoho anglického páru v pětihvězdičkovém golfovém resortu a začtu se do článku o ostrovní flóře a fauně.

Mauricius kdysi býval jediným domovem ptáka dodo. Ptáci, které holandští námořníci poprvé uviděli na konci šestnáctého století, se vůbec nebáli lidí. Nebojácnost z nich udělala snadné terče; moc jim nepomohlo ani to, že neuměli létat. Některým námořníkům jejich maso nechutnalo. Nicméně naпоследy byl dodo spatřen necelých sto let poté.

Otevřu si v mobilu poznámky a začnu psát: *Trou aux Biches, nacházející se v oblasti Pamplemousses, je ta nejpůsobivější pláž na Mauriciu. Přijďte si vychutnat blažené odpolední koupání, zůstaňte i na úchvatné západy slunce. Prolétnu online snímky jakéhosi chrámu a jsem připravená k příští větě: Odpočiňte si od skrytých míst s neposkvrněným bílým pískem a tyrkysovou vodou a navštivte největší ostrovní hinduistický chrám, postavený roku 1888.*

Zanedlouho už jedu: ani nepotřebuju hrnek. Diani: *úchvatné, dokonalé, oslnivé.* Ostrov Bazaruto: *panenský, čarovný, zářivý.* Ifaty: *divoké, nerušené,*

*ohromující. Texty pro první čtyři pláže mám napsané za dvacet minut, avšak žádné z obvyklých přídavných jmen nevystihuje hrůznou krásu Pobřeží koster. Otevřu si novou záložku a čtu dál. Část namibijského pobřeží, kde se bouřlivé vlny Benguelského proudu setkávají s nehostinnou Namibskou pouští, pojmenoval jakýsi Angličan, který pořizoval dokumentaci známého ztroskotání. Po písku jsou roztroušené pozůstatky velryb, lachtanů a víc než tisícovky lodí. Sanové, domorodí lovci a sběrači, kteří se toulali jižní Afrikou, nazvali tuhle oblast *Země, kterou Bůh stvořil v hněvu*; portugalská vojáci jí říkali *Pekelná brána*. Dnes je brána národního parku Pobřeží koster zdobena malovanými lebkami a opravdickými velrybími kostmi. Tohle není pláž pro čtenáře *Cortése*.*

Obléknu se, utrhnu z rostliny dvě malé chilli papričky a pečlivě je zabalím do kousku hedvábného papíru. Strčím si je do kapsy a vyjdu z bytu.

2

THAJSKO,

sobota 25. prosince 2004

Je spalující vedro. Mraky se úplně stáhly, slunce praží bez filtru, voda je nehybná a tichá. Okraje mého zorného pole se zamlží a svět se přiblíží. Zavřu oči a přitisknu si na tvář plechovku s limonádou, snažím se znovu zaostřit na periferii, ale moje rozpálená kůže rychle vysaje tu trošku chladu, která v plechu ještě zbyla. Už se nedokážu soustředit na knížku. Arielle horko nevadí (to její thajská krev, chlubí se často, ví, jak mě to naštve) a dál si čte.

Cítím, jak mi něco zlehka leze po noze, a zvednu hlavu právě včas, abych zahlédla písečného kraba, který se chystá k seskoku z mé kyčle. Skočí, pak propocítá mezi našima nataženými nohama a zmizí v písku. Ledňáček černohlavý zakrouží a potopí se, vyletí asi třicet čísel nad vodu a znovu stoupá k obloze. Arielle se posadí, opráší si z břicha písek a škrábe si štípanec od blechy písečné, až jí na